

Təhsil sisteminə dair maraqlı kitab

“Azərbaycan təhsil sistemində keyfiyyətin təminatı problemlərinin təhlili” adlı monoqrafiya bu yaxınlarda “Elm və təhsil” nəşriyyatı tərəfindən buraxılmışdır. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti Şəki filialının “Müasir təlim metodları və dəyər məntəqləri ilə iş” kabinetinin müdiri, əsərləri respublikanın nüfuzlu jurnallarında və xarici ölkələrin elmi nəşrlərində çap olunmuş gənc alim İbrahim Abdulsəlimlinin kitabında Azərbaycan təhsilinin bütün pillələrində keyfiyyətin təmin olunması problemi təhlil edilir. Müəllif sosial aspektdən dünya və Azərbaycan təhsil sistemində keyfiyyətin təmin olunmasını tədqiqata cəlb edərək mövcud təcrübələri ümumiləşdirir və yeni modellərlə oxuculara təqdim edir.

Son onilliklərdə elm və təhsil sahəsində aparılan islahatlar ölkəmizin inkişafına, əhalinin həyat tərzinin yaxşılaşmasına, milli prioritetlərin həyata keçirilməsinə geniş imkanlar yaratmışdır. Ancaq həyata keçirilən bütün islahatların kökündə təhsilin keyfiyyət təminatı durur. Elə bu baxımdan oxuculara təqdim olunan hazırkı monoqrafiya öz aktuallığı ilə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Müasir informasiya cəmiyyətində təhsilin rolu gündən-günə artmaqdadır. Təsadüfi deyil ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı XXI əsri təhsil əsri elan etmişdir. Yüksək intellektə malik olan insan kapitalının formalaşmasında, davamlı inkişafa zəmin yaradan güclü iqtisadiyyatın qurulmasında təhsilin rolu indiki qədər heç

vaxt aktual olmamışdır. Müasir inkişaf tempi sübut edir ki, təhsil bir sosial institut olaraq daim təkmilləşir və inkişaf edir. Bu isə öz növbəsində təhsildə keyfiyyət təminatını vacib edir. Təhsilin keyfiyyət təminatı isə son nəticə - cəmiyyətin tərəqqisi, yüksək əxlaqi dəyərlərə malik olan, ictimai-siyasi, elmilik və peşəkarlıq baxımından yüksək tələblərə cavab verən, hər bir demokratik cəmiyyətdə işləyib yaşaya bilən, öz şəxsi bilik və bacarıqlarından ictimai fayda baxımından istifadə etməyi bacaran insan kapitalı deməkdir. Cəmiyyətin hərəkətverici qüvvəsi olan insan kapitalına çevrilməsini təmin etməkdir. Elə bu xüsusdan idi ki, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev qeyd etmişdir ki, işıqlı xoşbəxt gələcək savadlı, mükəmməl təhsilli gənclərin çiyinləri üzərində qurulacaqdır.

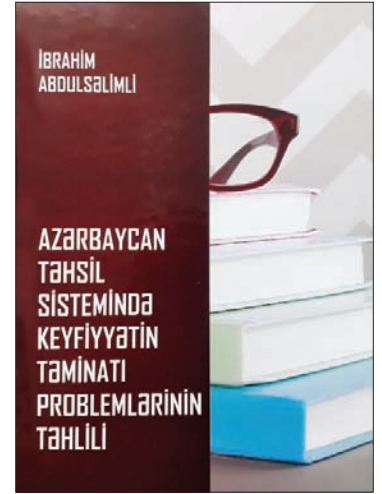
Oxuculara təqdim olunan bu kitab Azərbaycan ali təhsil sistemində keyfiyyətin təmin olunması probleminin yeni və obyektiv meyarlarla əhatəli və sistemli araşdırılmasına həsr olunmuş monoqrafik tədqiqatdır. Əsərin elmi yeniliyi Bolonya sisteminin aparıcı standartı və prinsipi Keyfiyyətin Təminatı Sisteminin Azərbaycan universitetləri arasında tətbiq olunması problemləri sosioloji aspektdən araşdırılmış, onun daha da geniş tətbiqi yolları proqram şəklində təhlil olunmuşdur.

Müəllif təhsildə keyfiyyətin yüksəldilməsinə dair reallıqları müasir Azərbaycan şəraitində həyata keçirilməsi mexanizmlərinin və metodlarının tətbiqi üsulla-

rının geniş şərhini verir. Kitabın quruluşu qarşıya qoyulmuş məqsəd və vəzifələrə uyğun olaraq tərtib edilmiş və giriş, üç fəsil, yeddi yarım fəsil, nəticə və istifadə edilmiş ədəbiyyat siyahısından ibarətdir. Əsərin giriş hissəsində mövzunun aktuallığı əsaslandırılmış, məqsəd və vəzifələr tədqiqatın metodları müəyyən edilmiş, onun elmi yeniliyi, nəzəri və praktiki əhəmiyyəti, müasir təhsil sistemi üçün aktualıq kəsb edən müddəalar göstərilmişdir. Müəllif Azərbaycan ali təhsil sistemində uğurla tətbiq olunan Bolonya sisteminin tarixindən, tətbiq olunma arenasından, problemlər, uğurlar haqqında ətraflı məlumat verir. Bolonya sisteminin Azərbaycan ali təhsil sistemində keyfiyyətin yüksəldilməsi baxımından hansı dəyişikliklərə yol açmasından bəhs edir.

XXI əsrin əvvəllərindən Azərbaycan təhsil sistemində baş verən keyfiyyət dəyişikliyi dünya təhsil təcrübəsinin tətbiqi ilə bağlı olmuşdur. Dövlət səviyyəsində qəbul olunmuş proqram və layihələr içərisində Prezident İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin Avropa ali təhsil məkanına inteqrasiyası ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında” 31 yanvar 2008-ci il tarixli sərəncamı ali təhsil sahəsində gedən islahatların həyata keçirilməsində başlanğıc rolunu oynamışdır.

Kitab haqqında sosiologiya üzrə elmlər doktoru, professor Rafail Həsənovun yazdığı “Təhsilimizin keyfiyyət təminatının problemləri və bu problemlərin

həllini özündə əks etdirən əhəmiyyətli tədqiqat əsəri” adlı rəyində deyilir ki, “İ. Abdulsəlimlinin əsəri həm dərin nəzəri, həm də praktiki əhəmiyyəti olan elmi-tədqiqat işidir. Onun nəticələrinin bakalavr və ixtisasartırma sahəsində tətbiq olunması böyük əhəmiyyət kəsb edə bilər. Tədqiqatın nəticələri ali məktəblərdə Azərbaycan Respublikası ali təhsil sisteminin keyfiyyət kriteriyalarının və göstəricilərinin işlənilməsi, hazırlanmasında, ali təhsilin və ümumilikdə təhsil tarixinin tədris olunmasında önəmli genofond rolunu oynaya, dərslik və dərs vəsaitlərinin, təhsilə dair terminalogiya lüğətlərinin hazırlanmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edə bilər”.

İsmət SƏFƏROV,
Azərbaycan Jurnalstlar
Birliyinin üzvü, “Qızıl qələm”
Mükafatı laureatı.